

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет спеціальної освіти, психології і соціальної роботи
Кафедра логопедії і спеціальних методик

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
логопедії і спеціальних методик
протокол № ____ від ____ 202__
р.

Завідувач кафедри

Олексій ГАВРИЛОВ

ЛОГОПЕДИЧНА КОРЕКЦІЯ СПЕЦИФІЧНИХ РОЗЛАДІВ ШКІЛЬНИХ НАВИЧОК ООК 04

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Викладач (викладачі)	Константинів Оксана Василівна
Контактний телефон	(03849)75658
E-mail	kaflogoped@ukr.net , kaflogoped@kpnu.edu.ua
Профайл викладача	https://logo.kpnu.edu.ua/sklad-kafedry/konstantyniv-oksana-vasylivna
Назва освітньої програми	Спеціальна освіта (Логопедія).
Рівень вищої освіти	Другий (магістрський)
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Статус дисципліни	Дисципліна професійної підготовки
Сторінка курсу в MOODLE	

ПРЕРЕКВІЗИТИ І КОРЕКВІЗИТИ КУРСУ

Міждисциплінарні зв'язки	Логопедія, Логопсихологія, Спеціальні методики для дітей з порушеннями мовлення, Методика інноваційної діяльності логопеда
Мова викладання	Методика формування артикуляційної моторики, Діагностичні дослідження в логопедії та інклюзії українська
Обсяг дисципліни	

Характеристика навчальної дисципліни

Найменування показників

	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік навчання	2022-2023	2022-2023
Семестр вивчення	3	3
Кількість кредитів ЄКТС	3	3
Загальний обсяг годин	90 год.	90 год.
Кількість годин навчальних занять	30 год.	16 год.
Лекційні заняття	10 год.	6 год.
Практичні заняття	20 год.	10 год.
Семінарські заняття	-	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна та індивідуальна робота	60 год.	74 год.
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен

Анотація курсу. Логопедична корекція специфічних розладів шкільних навичок ” є ознайомлення з особливостями фронтального та індивідуального обстеження дітей масових та спеціалізованих шкіл, застосовування діагностичних прийомів, наочного матеріалу для обстеження та корекції навчальної діяльності. Ознайомлення з методикою подолання фонетичних помилок; принципи та прийоми формування дії звукового аналізу та синтезу; корекційної роботи з подолання графічних, семантичних, оптико-просторових помилок та когнітивних і мнестичних функцій. Навчальна дисципліна є нормативною, належить до циклу професійної та підготовки

Консультації з навчальної дисципліни

Онлайн-консультації або очні консультації (згідно графіка)

Мета і завдання курсу

Розкрити особливості мовленнєвої діяльності; визначити психолінгвістичні особливості сприймання та породження мовлення у дітей; розкрити особливості дослідження мовленнєвої діяльності; визначити напрямки корекції порушень мовлення у дітей з порушеннями мовлення

ФОРМАТ КУРСУ

Форми та види проведення навчальних занять

лекційні заняття, практичні заняття, лабораторні заняття, індивідуальні завдання, самостійна робота.
(відповідно до навчального плану)

Методи та форми контролю

Методи контролю: опитування на практичних заняттях, участь в дискусіях, вирішення проблемних кейсів, тощо.
Форми контролю: тестування, розробка презентацій, програм, індивідуальних або групових проектів, тощо

Необхідне технічне та програмне забезпечення, обладнання

Технічне комп'ютерне забезпечення для показу презентацій, відео матеріалів: проектор, екран комп'ютер, колонки.

Індивідуальні завдання

Вивчення наукової літератури з предмету. Проведення спостереження, аналіз результатів дослідження.

Інтегральна компетентність (ІК)

ІК – Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти;

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

ЗК 7. здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації

з різних джерел;

ЗК 8. здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;

СК 02. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з порушеннями мовлення;

СК 03. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність в галузі логопедії з урахуванням особливих потреб дітей;

СК 07. Здатність до організації освітнього процесу у спеціалізованих закладах дошкільної і загальної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів та технологій;

СК 08. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку в умовах інклюзивного освітнього середовища.

Очікувані результати навчання з дисципліни (РН)

РН 2 - Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах. .

РН 4 - Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей з порушеннями мовлення та організації логопедичного супроводу;

РН 6 - Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.

РН 9 - Вільно спілкуватись усно і письмово українською та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері логопедії, спеціальної та інклюзивної освіти в цілому.

РН 12 - Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з порушеннями мовлення в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.

СХЕМА КУРСУ

Денна форма

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	разом	у тому числі

		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Тема 1. Характеристика шкільних навичок	15	1	2	-	-	10	-
Тема 2. Порушення письма та читання	15	1	2	-	-	10	-
Тема 3. Порушення математичних навичок	15	2	4	-	-	10	-
Тема 4. Діагностика порушень шкільних навичок	15	2	4	-	-	10	-
Тема 5. Методика корекції порушень навичок читання та письма	15	2	4	-	-	10	-
Тема 6. Методика корекції порушень математичних навичок	15	2	4	-	-	10	-
Разом годин	90	10	20	-	-	60	-

Заочна форма

Назви змістових модулів і тем	разом	Кількість годин					
		у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Тема 1. Характеристика шкільних навичок	15	1	1	-	-	12	-
Тема 2. Порушення письма та читання	15	1	1	-	-	12	-
Тема 3. Порушення математичних навичок	15	1	2	-	-	12	-
Тема 4. Діагностика порушень шкільних навичок	15	1	2	-	-	12	-
Тема 5. Методика корекції порушень навичок читання та письма	15	1	2	-	-	13	-
Тема 6. Методика корекції порушень математичних навичок	15	1	2	-	-	13	-
Разом годин	90	6	10	-	-	74	-

ПОЛІТИКА КУРСУ

- Необхідність дотримання обов'язкових принципів академічної доброчесності, визначених Кодексом академічної доброчесності в КПНУ https://drive.google.com/file/d/1W_tRKAqt4kKFyD1zNzR76uxVZY3mUjBV/view та Положенням про дотримання академічної доброчесності <https://drive.google.com/file/d/1nVC6hDHeT4WxNS5c45xybMiWBEVDGbGpb/view>
- Відвідування занять здобувачами вищої освіти є обов'язковою складовою організації освітнього процесу. Про неможливість відвідування занять з поважних причин мають завчасно повідомляти викладача (-ів). Деталі за покликанням:

<https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>

3. Підтримується креативна ініціатива здобувача (-ів) вищої освіти.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Оцінювання навчальної дисципліни проводиться за результатами поточного та підсумкового контролю.

Форми оцінювання

Оцінка за поточний контроль складається з оцінювання аудиторної та результатів самостійної роботи здобувача, а також індивідуального завдання (виконання та захист тематичної роботи). Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі.

<https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>

<https://drive.google.com/file/d/0B4IW4J1QFZAoLXVNNzg2bFJTRng2ZVFjdA0dEV1YmFiQXY4/view?resourcekey=0-CxWUU4B0hXDwe08FZrsfoQ>

Поточний і модульний контроль		Самостійна робота	Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1 (50 балів)		10	40	100
Поточний контроль	МКР			
30 балів	20 балів			

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Підсумкова оцінка за національною шкалою	
			екзаменаційна	залікова
			відмінно	зараховано
90-100	A (відмінно)	10		
82-89	B (дуже добре)	25		
75-81	C (добре)	30		
67-74	D (задовільно)	25		
60-66	E (достатньо)	10	задовільно	
35-59	FX		незадовільно	не зараховано
34 і менше	F			

Перелік орієнтовних питань до підсумкового контролю	1. Характеристика поняття «шкільні навички». 2. Особливості формування шкільних навичок. 3. Особливості формування писемного мовлення в онтогенезі. 4. Особливості формування математичних навичок в онтогенезі. 5. Ознаки порушення шкільних навичок. 6. Типи помилок при порушенні шкільних навичок. 7. Визначення та симптоматика дислексії. 8. Визначення та симптоматика дискалькулії. 9. Визначення та симптоматика дисграфії. 10. Класифікація дислексії. 11. Класифікація дисграфії.
--	--

	12. Класифікація дискалькулії. 13. Діагностика порушень шкільних навичок. 14. Особливості аналізу продуктів діяльності учнів (зошити, малюнки тощо) 15. Особливості дослідження порушень письма. 16. Особливості дослідження порушень читання. 17. Особливості дослідження математичних навичок. 18. Особливості дослідження готовності дитини до засвоєння шкільних знань. 19. Фактори що впливають на порушення шкільних навичок. 20. Розвиток фонематичного сприймання дітей з дислексією та дисграфією. 21. Розвиток оптико-просторового сприймання у дітей з порушеннями шкільних навичок. 22. Розвиток навичок звукобуквенного аналізу та синтезу у молодших школярів з порушеннями шкільних навичок. 23. Етапи логопедичної роботи з формування навичок з складового аналізу та синтезу. 24. Особливості логопедичної роботи з формування графічних навичок письма. 25. Особливості розвитку операцій мислення у дітей з порушеннями шкільних навичок. 26. Особливості формування математичних навичок. 27. Особливості формування рахункових навичок. 28. Особливості формування послідовності, підсумку рахунку і співвіднесення його з кількістю. 29. Формування розуміння математичних знаків та символів. 30. Особливості формування вміння розв'язування арифметичних задач. 31. Особливості формування вміння словесного позначення системи числення. 32. Принципи планування корекційної логопедичної роботи з подолання розладів шкільних навичок. 33. Зміст логопедичної роботи з подолання фонетичних помилок. Перший етап роботи. 34. Другий етап логопедичної роботи з подолання фонетичних помилок. 35. Вправи для початкового етапу формування слухового контролю. 36. Послідовність етапів формування повноцінної розумової дії (П.Гальперін). 37. Формування фонематичного аналізу і синтезу у учнів. 38. Прийоми визначення кількості звуків у слові. 39. Формування аналізу ізольованих звуків. 40. Формування довільного оперування звуковим складом слова. 41. Вправи з розвитку зорового та буквенного гнозису. 42. Вправи на розвиток зорового аналізу та синтезу. 43. Вправи для уточнення уявлень дитини про схему власного тіла. 44. Вправи на визначення просторового розташування
--	--

	предметів щодо дитини. 45. Вправи на визначення просторових напрямків, просторових співвідношень між 2-3 предметами. 46. Вправи на розуміння прийменникових конструкцій, на позначення просторових співвідношень. 47. Вправи на уточнення просторового розташування різних фігур і літер на аркуші паперу. 48. Вправи для самомасажу рук. 49. Орієнтовні види вправ на узгодження різних частин мови у різних відмінках. 50. Вправи на розвиток словотворення. 51. Вправи над семантикою речення (тесту). 52. Вправи на інтонаційне оформлення речення в усному і писемному мовленні. 53. Вправи на збагачення лексичного запасу учнів. 54. Вправи на розвиток рахунку 55. Вправи на склад числа 56. Вправи на розвиток графічних навичок. 57. Вправи на розв'язування арифметичних задач. 58. Вправи на розвиток програмування та контролю. 59. Особливості використання додаткових засобів у логопедичній роботі з подолання порушень шкільних навичок. 60. Профілактика порушень шкільних навичок.
Рекомендована література (основна, допоміжна, інтернет-ресурси)	Основна: 1. Тихонова К. Труднощі навчання: дислексія, дисграфія, дискалькулія. Практичні рекомендації для дітей, батьків і педагогів. – Харків.: Ранок 2020. - 152 2. Лісова Л.І. Корекція навчальної діяльності молодших школярів з тяжкими порушеннями мовлення: Монографія. – Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друк-Сервіс» 2015. – 224 с. 3. Логопедія. Підручник, друге видання, перероблене та доповнене. За ред. М.К.Шеремет. – К.: Видавничий Дім "Слово", 2010. – 672 с. Жабокрицький С.В. Судова психіатрія: Навч. посіб. / С.В.Жабокрицький – К.: МАУП, 2004. 4. Чередніченко Н.В., Клименко Ї.В., Тенцер Л.В. Порушення письма у молодших школярів: діагностика та корекція. Навчально-методичний посібник. – К: ДІА, 2016. – 248 с.

	Допоміжна: 1. Логодидактика. Навчальний посібник для вищих навчальних закладів. – К.: Видавництво Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, 2004. – 348 с. 2. 4. Логопсихологія : навч. посіб. / С.Ю. Конопляста, Т.В. Сак ; за ред.. М.К. Шеремет. – К.: Знання, 2010. – 293 с.Чередніченко Н.В. Початковий курс навчання української мови молодших школярів із тяжкими порушеннями мовлення - К.: Видавничий Дім" Слово, 201 с. 3. Чередніченко Н.В., В.В. Гайдаєнко. Формування та корекція складової структури слова у дітей із порушеннями мовленнєвого розвитку
	Інтернет-ресурси: 1. http://www.nbu.gov.ua 2. http://www.ukrcenter.com 3. http://lib.meta.ua 4. http://www.lib.ua-ru.net 5. http://ulif.org.ua/ulp/index.php 6. http://www.ulif.org.ua/ulp/dict_all/ 7. http://www.novamova.com.ua/ 8. http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm 9. http://www.ussr.to/All/tishkovets/movva.html 10. http://www.ussr.to/All/tishkovets/movva.html 11. library.iapm.edu.ua/metod/2328.pdf 12. http://aqce.com.ua/